

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД**

Бања Лука, Милоша Обилића 39, Бања Лука, тел/факс: 051/430-110, 051/430-100, e-mail: pedagoski.zavod@rpz-rs.org.

Датум: 28. 12. 2018. године

**ИЗВЈЕШТАЈ
СЕМИНАР ЗА НАСТАВНИКЕ РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ
ОСНОВНИХ ШКОЛА РЕГИЈЕ ПРИЈЕДОР И РЕГИЈЕ ДОБОЈ
-децембар 2018. године-**

УВОД

Републички педагошки завода Републике Српске, као вид стручног усавршавања наставника, организовао је једнодневни семинар за наставнике разредне наставе на тему: „Опсервација и вредновање постигнућа ученика у процесу инклузивног образовања“. Избор стручне теме, као и начин рада током семинара, извршен је на основу исказаних потреба и интересовања наставника разредне наставе.

Циљ семинара је био усмјерен на развијање и унапређење компетенција наставника разредне наставе за вредновање степена остварености исхода учења тј. постигнућа ученика који су у процесу инклузивног образовања у одјељењима разредне наставе (од првог до петог разреда), а у функцији ефикаснијег и квалитетнијег васпитно-образовног процеса.

Једнодневни семинар је одржан 14. децембра 2018.године за 30 наставника разредне наставе основних школа Регије Приједор, а за 30 наставника разредне наставе основних школа са Регије Добој реализација једнодневног семинара је била 26.децембра 2018.године. Оба семинара су реализована у складу са Програмом рада Републичког педагошког завода, те у складу са Програмом рада и планираним радним циљевима инспектора-просвјетних савјетника: Дијане Пешић, Милице Тителски и Гордане Попадић.

Школе домаћини семинара су били, ЈУ ОШ „Десанка Максимовић“ Приједор и ЈУ ОШ „Вук Стефановић Караџић“ Добој.

ЗАПАЖАЊА О РЕАЛИЗАЦИЈИ СЕМИНАРА

У оквиру семинара реализовано је више стручних садржаја, представљених кроз тимски рад инспектора-просвјетних савјетника (Дијана Пешић-Милица Тителски и Дијана Пешић-Гордана Попадић).

Програм семинара реализован је на начин који наставници разредне наставе посебно подржавају, а то је у виду: радионица, интерактивне комуникације између учесника и водитеља семинара, видео презентација, рада у малим групама, са конкретним задатком за рад у групи.

Представљање програма семинара, упознавање учесника и интеграција групе кроз вјежбу „Интервју“, те увођење у тему семинара биле су прве активности на семинару. Садржај „Инклузивно образовање и ученици са посебним васпитно-образовним потребама“ реализован је кроз краће предавање, а након тога и кроз вјежбу у оквиру које су наставници израдили „Опис образовне ситуације“ тј. мишљење о ученику.

Посебна пажња учесника семинара била је усмјерена на садржај/тему „Планирање и програмирање-рад са ученицима који имају сметње у развоју“, те израду тј. креирање индивидуалног образовног програма (ИОП). Учесници су, радећи у групама, вјежбали вјештину креирања и креирали/израдили примјер ИОП-а, а који је

заснован на исходима учења и уважавању могућности ученика, те који чини кључни основ за даље праћење, вредновање и оцјењивање ученичких постигнућа.

Други дио семинара био је посвећен теми „Опсервација и вредновање постигнућа ученика са сметњама у развоју“, а учесници су упознати са кључним појмовима везаним за опсервацију и вредновање постигнућа, те са основним методама и поступцима вредновања ученичких постигнућа. Нагласак је поново био на вредновању и оцјењивању постигнућа ученика који имају сметње у развоју и који раде по индивидуално прилагођеним програмима. Вјежбу израде приједлога начина праћења и вредновања ученичких постигнућа на основу исхода учења дефинисаних у ИОП-у (са почетка семинара), замијенио је разговор водитеља семинара са учесницима тј. одговори на питања учесника, а која су се односила на конкретне ситуације које имају у својим одјељењима и које су везане за вредновање и оцјењивање постигнућа ученика.

Завршница семинара била је у знаку евалуације и попуњавања Евалуационог листа, од стране сваког учесника. Учесницима семинара су додијелене потврде о присуству овом облику стручног усавршавања наставника.

На основу реализованих активности, запажања и коментара учесника може се закључити да је циљ семинара у потпуности остварен.

ЕВАЛУАЦИЈА СЕМИНАРА

Процјена појединих сегмената рада током семинара извршена је од стране учесника у завршном дијелу семинара. Евалуациони лист је конструисан из дијела: Стручна тема (садржај, начин реализације, примјењивост), Организација и трајање семинара, Комуникација просвјетних савјетника и учесника семинара, те Процјена, колико је семинар утицао на спремност/жељу учесника да убудуће учествују на истим семинарима. У Евалуационом листу учесници су користили сљедеће скале за оцјењивање: А-одлично, Б-добро, В-задовољавајуће, Г-лоше, те: 1-нимало, 2-нисам сигуран/на, 3-много је утицало.

1. Стручна тема

Садржај стручне теме и актуелност исте, 96,55 % наставника разредне наставе је оцијенило као „одлично“, док је 3,45 % учесника рекло да је садржај стручне теме добар.

За начин реализације стручне теме, оцјену „одличан“ такође је дало 96,55 % наставника, а према укупној процјени наставника, може се рећи да је **стручна тема оцијењена високом оцјеном**. Уз оцјену овог сегмента семинара учесници су могли да образложе своју оцјену, што су и учинили у виду сљедећих констатација:

- „Тема је веома актуелна и има много недоумица око ње. Помогли сте нам да неке отклонимо.
- Доста информација и сазнања о искуствима других.
- Тема и сама њена реализација су биле веома поучне.

- Занимљиво, лијепо објашњено уз могућност учествовања и дискусије.
- Стручна тема је одлична. Ова тема нам је била потребна јер о њој мало знамо.
- Тема је веома актуелна и потребна за разматрање.
- Одлично реализована тема.
- Веома драгоцјено искуство. Начин реализације јако добар.
- Директност и отворена питања. Много одговора.“

Стручну тему са аспекта могућности примјене у пракси 79,31 % наставника процјењује као „одлично“, а 17,24 % своје мишљење по овом сегменту изражава као „добро“. Са аспекта нових информација у контексту проширења знања, 96,55 % наставника оцјењује као „одлично“. Образложење оцјена за овај сегмент рада на семинару учесници су исказали ријечима:

- „Дате су смјернице како дати и добити максимум информација ученик-наставник-ученик.
- Сазнала сам нове информације које ћу сигурно искористити тј. примјенити у пракси и које ће ми помоћи у даљем раду.
- Помоћи ће нам да боље планирамо и да лакше вреднујемо ученике са сметњама у развоју.
- Упутства су јасна и конкретна, све се чини лакшим.
- Са новим информацијама можемо ући у учионице са више самопоуздања.
- Садржаји су примјењиви у пракси.“

2. Организација и трајање семинара

Трајање семинара (вријеме и дужина трајања) оцијењено је као „одлично“ од стране 51,72% наставника, док је 44,83% наставника за овај сегмент дало оцјену „добар“. Организацију, општи утисак и оцјену семинара 96,55% учесника су оцијенили са оцјеном „одличан“, а оцјене су образложили на следећи начин:

- „Семинар је био одлично осмишљен, много ће нам помоћи у пракси и даљем раду.
- Било је лијепо. Да се организује и наставак овог семинара.
- Веома сам задовољна и научила сам много о раду са одређеним ученицима.
- Све је било у реду, времена је било мало.
- Семинар је трајао мало дуже због заинтересованости свих учесника.“

Комуникацију инспектора-просвјетних савјетника и учесника семинара, сви или 100 % присутних наставника разредне наставе су оцијенили оцјеном „одличан“. Исказану оцјену су образлагали следећим тврдњама: „Комуникација одлична ...Сарадња је била одлична... Разјаснили сте нам много недоумица...“

Своју улогу током семинара, као активну, потврдило је 96,55% наставника разредне наставе, док је 3,45% учесника било заинтересовано за активно учешће, али није имало могућност учествовања.

3. Процјена утицаја семинара на спремност/жељу учесника да убудуће учествују на истим семинарима

Да је семинар много утицао на њихову спремност за будућа учествовања на истим или сличним семинарима, изјаснило се чак 93,10 % наставника, док је 3,45% учесника семинара исказало несигурност по овом питању. Образложења зашто је семинар много утицао на њих, наставници разредне наставе су дефинисали на слjedeћи начин: „Врло сам заинтересована за тему и спремна сам за даље усавршавање...Све похвале!..Семинар је утицао да и даље учествујем на оваквим семинарима...“

На питање „Да ли је, и шта остало недовољно јасно?“ одговори учесника су гласили: „Све је јасно...Потребно је више оваквих семинара...Желимо још оваквих семинара, много нам значи...Очекујемо још оваквих радионичких активности...Овим семинаром је обухваћено релативно све битно, за све наставнике који раде у оваквим условима и са дјецом са ПП.“

Учесници семинара имали су и могућност да искажу своје потребе о чему би вољели да имају још информација, те су идентификована питања наставника разредне наставе, која ће послужити за припрему програма семинара у наредним годинама. Предложене теме за наредне семинаре су:

1. Сарадња са родитељима-како им саопштити да дијете има потешкоће, како се „носити“ са њиховим реакцијама
2. Описно оцјењивање
3. Наставни план и програм за аутизам у редовном одјељењу од 6. до 9. разреда
4. Рад са надареном дјецом
5. Дијете са посебним потребама у комбинованом одјељењу
6. Сарадња у школи (наставник-педагог; наставник-родитељ)

ЗАКЉУЧЦИ

На основу постављених циљева семинара, реализације и запажања инспектора-просвјетних савјетника о реализованим активностима током семинара, те процјени и оцјени наставника разредне наставе путем Евалуационог листа, могу се извести слjedeћи закључци:

- Семинари за 60 наставника разредне наставе из основних школа Регије Проједор и Регије Добој реализовани су 14. и 26.децембра 2018.године. Програм Семинара је испунио очекивања учесника, те се са правом може закључити да је у потпуности остварен циљ семинара.
- Избор стручних садржаја/тема, организација, општи утисак и оцјена семинара оцијењени су, од стране учесника, високим оцјенама. Нове информације у

контексту проширивања знања преко 96,55 % наставника је процијенило као „одличне“, а исти проценат учесника је дао и одличне оцјене за општи утисак и организацију семинара.

- Семинар је у великој мјери утицао на спремност/жељу учесника за учешћима и на будућим семинарима сличног типа, а што је потврдило преко 93% учесника. Вријеме и дужина трајања семинара од стране учесника је оцијењено као најслабије, јер је само 51,72 % њих дало одличне оцјене за овај сегмент семинара.
- Наставници разредне наставе су истакли потребу, али и интересовања за организацију семинара са овом тематиком и у наредним годинама. Развоју самопоуздања и унапређењу компетенција наставника, које су им потребне за што успјешније вредновање степена остварености исхода учења тј. постигнућа ученика који су у процесу инклузивног образовања, значајно су допринијели садржаји/теме које су реализоване на семинару.

Прилог Извјештају:

1. Фото записи са Семинара

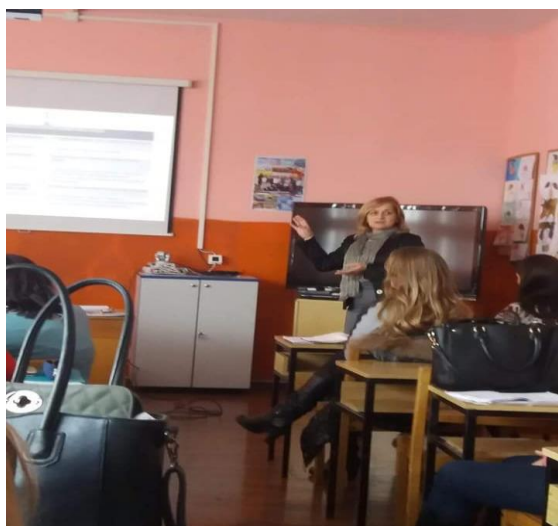
Инспектори-просвјетни савјетници:

Дијана Пешић

Милица Тителски

Гордана Попадић

Прилог 1- Фото записи са Семинара за наставнике разредне наставе

Приједор-Добој, децембар 2018. година